

PEDA-FORUM 25.-26.8.2010 Rovaniemi

Jarmo Heikkinen, kliininen opettaja

Marianne Turunen, verkkopedagogi

Mari Aalto, opetushoitaja

Kimmo Räsänen, professori, ma.

Työterveysshuollon kouluttajalääkäritoiminta – opetusta ja ohjausta työpaikoilla

ITÄ-SUOMEN YLIOPISTO

Työterveyshuollon erikoistumisohjelma kestää yhteensä 6 vuotta

Eriytyvä koulutus 4 v

Runkokoulutus
2 vuotta (lääkärin perustaidot)

Säännölliset arviointit

Toimipaikkakoulutus 2-5h/viikko

Teorettinen kurssimuotoinen koulutus; 120 tuntia

Työterveyshuollon erikoistumislukuja

Koko maassa:

5 yliopistoa/tiedekuntaa

Koulutuspaikkoja noin 200

Kouluttajalääkäreitä noin 350

Erikoistujia noin 700

Valmistuvia erikoislääkäreitä noin 50 per vuosi

UEF:

Koulutuspaikkoja 34 (18 terveyskeskusta, 16 yksityistä,
6 kuntoutuslaitosta)

Kouluttajalääkäreitä noin 40

Erikoistujia noin 100

Valmistuvia erikoislääkäreitä noin 10 per vuosi

Rahoituslaki koulutusyhteistyön taustalla

- Työterveyshuoltojakso on mahdollista toteuttaa niin kunnallisella kuin yksityisellä sektorilla
- Työkyvyn arviointi- ja kuntoutusjakso on mahdollista suorittaa yksityisissä kuntoutuslaitoksissa tai sairaaloissa
- Työterveyslaitosjakso on mahdollista suorittaa Työterveyslaitoksen yksiköissä: Hki, Turku, Tre, Oulu, Lpr, Kuopio
- Rahoituslaki on mahdollistanut sekä erikoistuvien koulutuksen yksityisellä sektorilla, että laaja-alaisen koulutusyhteistyön 5 yliopiston ja Työterveyslaitoksen välillä
- Esimerkkinä koulutusyhteistyöstä työterveyshuollon virtuaaliyliopisto (www.tthvyo.fi)
- Valmistuvien erikoislääkäreiden määrä on lisääntynyt

Työterveyshuollon koulutuspaikan tehtäviä

- Ohjauksesta vastaavan kouluttajalääkäriä nimeäminen
- Toimipaikkakoulutuksen järjestäminen
 - väh. 160 tuntia kahden vuoden aikana, noin 2 h viikossa
 - mm. klinisiä kokouksia, ohjattuja työpaikkakäyntejä, opintopiirejä, seminaareja, ammattilehtien ja tenttikirjallisuuden läpikäyntiä, lääkäriyhdistysten järjestämiä koulutuksia
- Toimipaikkakoulutuksen lisäksi erikoistuvalla lääkäriellä on mahdollisuus osallistua myös muuhun koulutukseen
- Koulutuspaikan on oltava moniammatillinen, asiakaskunnan riittävän monialainen, käytössä on oltava sähköinen tietojärjestelmä ja erikoistumismateriaali...

Työterveyshuollon kouluttajalääkäriin tehtäviä

- Kouluttaja vastaa koulutuspaikan erikoistumiskoulutuksen järjestämisestä
 - mm. toimipaikkakoulutus
- Kouluttaja ohjaa erikoistujaa henkilökohtaisesti tai erikoistuvia ryhmässä 2 tuntia viikossa
 - koulutusta yhteensä siis noin 4 h viikossa
- Kouluttaja arvioi erikoistujan edistymistä säännöllisesti
- Kouluttaja osallistuu yliopiston järjestämään koulutukseen ja muuhun täydennyskoulutukseen
- Kouluttaja toimii roolimallina erikoistujalle: tiedot, taidot ja asenteet

Yliopisto kouluttajalääkärin tukena

- Erikoislääkärikoulutuksen pysyväismääräykset ja sopimukset vaatimuksineen ja sitoumuksineen
- Yliopisto ja kouluttaja, yliopisto ja koulutuspaikka
- Kouluttajalääkäreille tarjotaan koulutusta
 - mm. kouluttajalääkärin ohjaustaidot, verkostoituminen toisten kouluttajalääkäreiden kanssa
- Kouluttajalääkäreille annetaan mahdollisuus toimia kursseilla tutorina/kouluttajana ja tuottaa koulutusmateriaalia
- Yhteiskoulutuksia erikoistujalle ja kouluttajalääkärille, myös eri erikoisalojen kanssa
- Opetuksen tukimateriaali: lokikirja, erha, tthvyo, kouluttajan opas, verkkokurssit, auditointimatriisi
- Koulutusasioista viestintä ja yhteydenpito

Yliopisto erikoistujan tukena

- Erikoistumiskoulutuksen pysyväismääräykset
- Opinto-ohjaus ja -hallinto: mm. erikoistumissuunnitelma, erha, lokikirja
- Kurssitarjonta: seminaarit, verkko- ja monimuotokurssit, erikoistumispisteet
- Kouluttajan ja koulutuspaikkojen ohjaus ja tuki
- Monipuolinen viestintä ja yhteydenpito

Haasteita ja kehittämiskohteita

- Erikoistujien ja kouluttajien aktivointi
- Kouluttajien opetustaidot ja -into
- Verkkovälitteisten työkalujen ja mahdollisuuksien käytön lisääminen
- Yliopistojen resurssit ja niiden vakiinnuttaminen
- Tieteen ja tutkimuksen teko tutuksi, EBM
- Yliopistojen "jalkautuminen"
- Arviointien kehittäminen

*Hyvin koulutettu työterveyslääkäri
lisää työelämän hyvinvointia!*

ITÄ-SUOMEN
YLIOPISTO

www.uef.fi

Rovaniemi

Peruskoulutyötä teorian ja käytännön rajapinnalla

KELPO-verkostohanke

Teija Koskela

teija.koskela@rovaniemi.fi

PedaForum Rovaniemi 26.8.2010

Rovaniemi

Hankkeen taustaa

- Rovaniemi, Kemi, Ranua
- Rahoittajana ja käynnistäjänä OPH
- Kuvataan, arvioidaan ja analysoidaan kehitettyjä toimintamalleja ja välineitä
- Tiedeyhteisön tuki
- Koulutus
- Kehittämistyön näkyväksi tekeminen
- Etsitään innovaatioita, jotka sopivat valtakunnalliseen käyttöön

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Rovaniemi

Verkostot

- 2010 aloitti viisi verkostoa: Oulun alue, Keski-Suomen alue, Itä-Suomen alue, Helsingin alue ja Pohjoinen alue
- kesällä jatkorahoitus tuli kaikille viidelle alkaneelle ja kahdelle uudelle verkostolle

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Rovaniemi

Mitä haasteita perusopetuksen kehittämistyö nostaa esiin?

- Koulutyön tiukka rajautuminen aikaan
- Opettajien palkkausperusteiden haasteet
- Miten koulutuksen järjestäjä tukee koulun kehittämistä?
- Miten työyhteisöt tukevat kehittämistyötä?
- Miten kehittämistyö ja hankkeet rytmittyvät?
- Mikä hakkeista jää eloon?

Mitä hyvää on havaittavissa?

- Hyvinvoinnin asema kouluyhteisössä alkaa vakiintua (ks. esim. Lappalainen, Kuittinen & Meriläinen 2008).
- Oppilashuollon ja tukiverkoston toimintamahdollisuuksia etsitään.
- Yhden opettajan tekemä työ on muuttumassa yhä laajemmin useamman opettajan työksi.

Rovaniemi

Muutokset

- Perusopetuslaki 24.6.2010
- Opetussuunnitelman perusteita uusitaan
- Opettajuuden ja koulun tehtäväkenttä yhteiskunnallistuu
- Hyvinvointi sekä tavoitteena että sisältönä kaikessa koulutyössä
- Muutokset yliopistokoulutuksessa?

Rovaniemi

Keskeiset asiat

- Psykososiaalisesti oirehtivat lapset ja nuoret
- Moniammatillinen yhteistyö
- Pedagoginen arvio
- Opettajankoulutus mukana kaksisuuntaisesti

Rovaniemi

Tavoitteita

- kehittää ja arvioida tutkimuksen keinoin kuntien kehittämistyössä toteutettujen pedagogisten toimenpiteiden ja käytänteiden vaikuttavuutta
- ohjaus- ja palvelurakenteen kehittäminen
- antaa tukea oman työn ja inklusiivisten työtapojen kehittämiseen

Rovaniemi

Miten?

- Tutkivien kouluammattilaisten verkosto
- Opintostipendit
- Konsultaatio
- Raportointi
- Koulutus ja tiedottaminen
- Hankejulkaisu

Rovaniemi

Haasteet

- Vaikuttavuuden arviointi ja arviointitutkimuksen rooli
- Hallinnon ja tutkimuksen välimaastossa
- Kehittäminen ja kentän rohkaiseminen
- Hyvät mallit ja juurruttaminen
- Perusopetuksen tuloksellisuuden mittaamisen problematiikka

Rovaniemi

Tieteellinen tuki

- Lapin yliopiston harjoittelukoulu
- Lapin yliopiston kasvatustieteellinen tiedekunta
- Moniammatilliset asiantuntijat
- Alueellisten verkostojen keskinäinen tuki

Miksi PedaForumiin?

- Osaavan julkisen sektorin henkilökunnan koulutus yliopiston tehtävänä.
- Julkisella sektorilla useita alueita, joiden kehittämisessä hankerahat ovat keskeisiä ja kehittämistyö tapahtuu kentällä.
- Yliopistojen tutkimustyön asema kehittämissä
- Vuorovaikutus koulutuksen kehittämisessä

Rovaniemi

Yhdessä tehden

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Rohkea
Ranua

UNIVERSITY OF LAPLAND
LAPIN YLIOPISTO

HARJOITTELU ON IKKUNA TYÖELÄMÄÄN

Lehtori Virpi Vaattovaara
Peda-forum-päivät
LaY
26.8.2010

Käytäntöä ja teoriaa...

Harjoittelu ja työssä oppiminen -opintokokonaisuuden (10 op) tavoitteena on, että opiskelija pohtii ammatti-identiteettiään ja hahmottaa omia mahdollisuuksiaan tulevaisuuden työelämää ajatellen.

Tarkoituksena on tarkastella työelämään tutustumisen kautta käytännön ja teorian välisiä yhteyksiä.

Opintokokonaisuuteen sisältyvät orientoiva info, harjoittelu ja harjoitteluseminaari.

<http://www.ulapland.fi/ktkharjoittelu>

(ks. linkki Harjoitteluopas)

Harjoittelu (8 op)

Harjoittelussa opiskelijan tavoitteena on perehtyä johonkin koulutusalaansa kannalta keskeiseen työelämän alueeseen harjoittelupaikassa nimetyn ohjaajan ohjauksessa.

> esimerkiksi kasvatus-, aikuiskasvatus- ja media-alan tutkimukseen, hallintoon ja suunnitteluun tai projektityöskentelyyn sisältyvät työtehtävät

Esimerkkeinä harjoittelupaikoista ovat myös yleisesti henkilöstöhallinnon ja järjestöjen toiminnan organisointiin liittyvät suunnittelu-, tutkimus- ja kehittämistehtävät. Harjoittelun kesto on 3 kuukautta. Opintojakson tai osan siitä voi korvata soveltuvalla työkokemuksella.

Harjoitteluseminaari (2 op)

Opiskelija osallistuu harjoitteluseminaariin työharjoittelun päätyttyä tai saatuaan työkokemuksen perusteella opintojaksosta korvaavuuspäätöksen. Mediakasvatuksen pääaineopiskelijat aloittavat seminaarin verkossa yhtä aikaa harjoittelun kanssa.

Seminaarityöskentelyyn sisältyvät seminaarityön laadinta ja seminaaritapaamiset joko verkossa tai kasvokkain. Kukin opiskelija esittelee vuorollaan seminaarityönsä, jossa on tarkastellut tutkimuksellisin ottein käytännön ja teorian yhteyksiä.

Mediakasvatus pääaineena / seminaari (2 op)

Mediakasvatuksen opiskelijat aloittavat harjoittelun yhteisellä tavoitekeskustelulla.

Harjoittelun aikana opiskelija kirjoittaa mediakasvatuksen harjoittelublogiin, valmistelee reflektioivia wikiartikkeleita ja on yhteydessä mediakasvatuksen yliopistonlehtoriin esimerkiksi pikaviestimillä (esim. skype, mese, jne.) tai verkkokokousympäristön avulla.

Omille poluille...

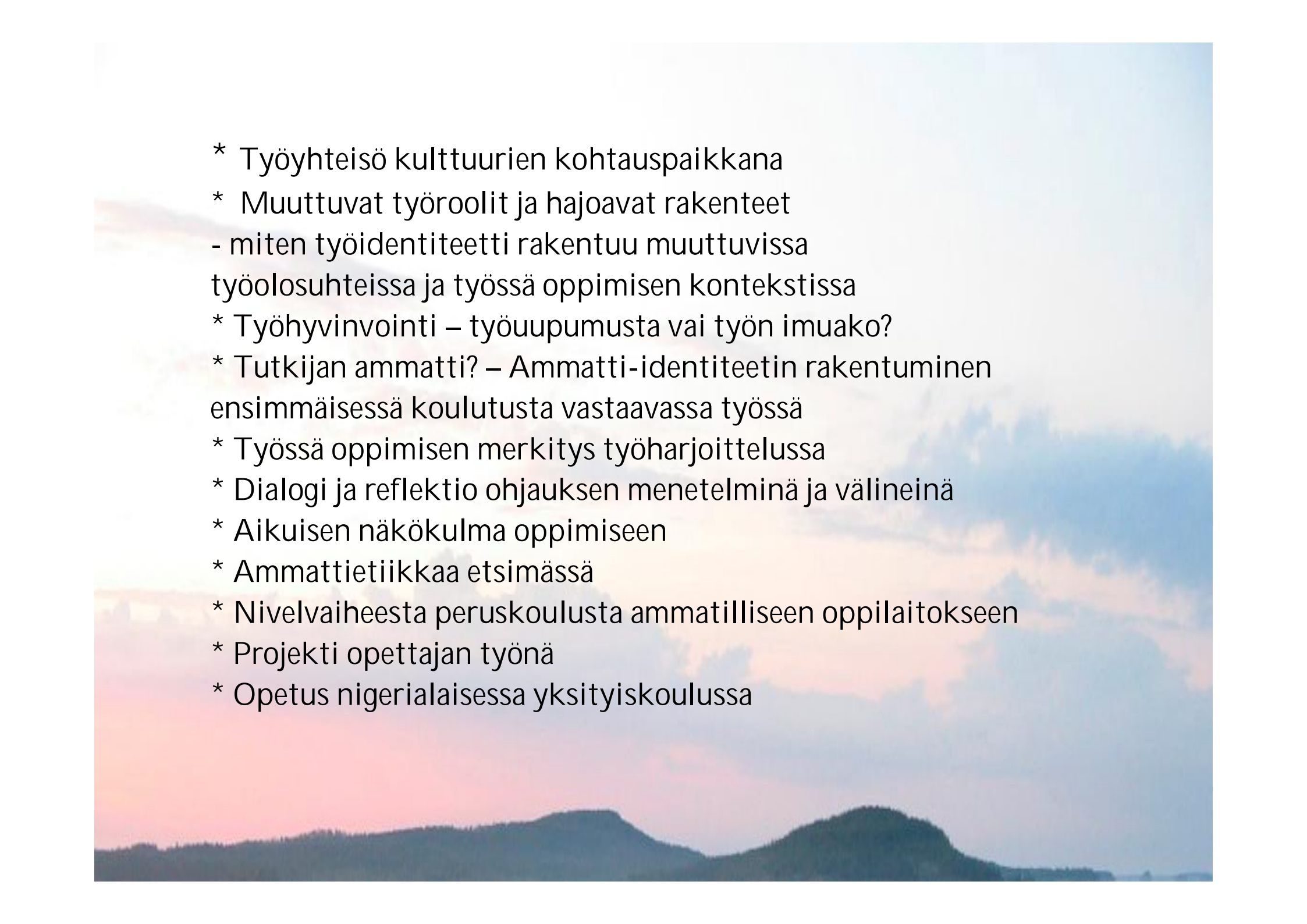
- harjoittelun ohjaus (harjoittelupaikan ohjaaja)
 - työnantajan vastuu
 - yliopiston vastuu
- harjoittelupaikka on ikkuna työelämään ja voi avata myös ovia työurille
- tärkeää on se, millaisen käsityksen saamme erilaisista työyhteisöistä harjoittelun aikana, ja millaisen kuvan harjoittelupaikan työyhteisö tarjoaa meille
- harjoitteluseminaarityön aiheen prosessoinnin voi aloittaa jo harjoittelun aikana pohtimalla harjoittelupaikassa mahdollisesti virinneitä kysymyksiä, ongelmia, ilmiöitä
- tavoitteena on löytää mielekäs näkökulma ja teoreettinen kehys oman aiheensa tarkastelulle ja sen opiskelijakollegoille esittämiselle

Harjoitteluseminaarityö

- harjoitteluseminaari on teorioiden ja käytäntöjen kohtaamispaikka
 - jokainen tuo seminaariin omat kokemuksensa harjoittelusta
 - omien kokemusten ja tietojen/taitojen analysointi ryhmässä
 - tavoite on toimia oman elämänsä teoreetikkona
- harjoitteluseminaarityö (8-10 -sivuinen) ei ole raportti tai päiväkirjamainen esittely käytännön harjoittelusta, vaan sen tavoitteena on tekijän hahmottama dialogi käytännön kokemuksen ja teoreettisen tietouden välillä
- omien kokemusten reflektoinnin rinnalla seminaarityössä on keskeistä kriittinen ja pohtiva ote

Teoria ja käytäntö kohtaavat / otsikoita

- * Opettajan tunteet ja tunnetaidot sekä niiden kehittäminen
- * ILOA JA INNOSTUSTA TYÖHÖN
 - Katsaus työhyvinvointiin tuloksen tekijänä
- * Opetushenkilöstön täydennyskouluttautumisen motiivit
- * KASVATUSKUMPPANUUS
- * TYÖNTEON PARKKIPAIKALLA
 - Työnohjaus ammatillisen kehittymisen tukena
- * Työmarkkina-asemani ja työmarkkina-arvoni kriittistä reflektointia
- * Digitaalinen portfolio reflektiivisyyden edistäjänä
- * EMOTIONAALISUUS IT-TYÖSSÄ
 - Pehmoilua vai todellinen voimavara?
- * Ylisukupolvinen kohtaaminen perhetoimintakeskuksessa
- * Opintojen pitkittyminen ja opiskelijoiden ohjaustarpeet

-
- * Työyhteisö kulttuurien kohtaamispaikkana
 - * Muuttuvat työroolit ja hajoavat rakenteet
 - miten työidentiteetti rakentuu muuttuvissa työolosuhteissa ja työssä oppimisen kontekstissa
 - * Työhyvinvointi – työuupumusta vai työn imuako?
 - * Tutkijan ammatti? – Ammatti-identiteetin rakentuminen ensimmäisessä koulutusta vastaavassa työssä
 - * Työssä oppimisen merkitys työharjoittelussa
 - * Dialogi ja reflektio ohjauksen menetelminä ja välineinä
 - * Aikuisen näkökulma oppimiseen
 - * Ammattietiikkaa etsimässä
 - * Nivelvaiheesta peruskoulusta ammatilliseen oppilaitokseen
 - * Projekti opettajan työnä
 - * Opetus nigerialaisessa yksityiskoulussa

Hyviä kokemuksia

... olen tyytyväinen saamaani mahtavaan työelämäkokemukseen, jossa pääsin osaksi oikeaa työyhteisöä – sain tehdä oikeita töitä enkä joutunut missään vaiheessa kahvinkeittäjäksi tai kopioijaksi - - -

... harjoittelu antoi paljon kokemuksia, joita voin verrata omassa mielessäni elämänpolulla kertyneisiin muistoihin ja kokemuksiin. Harjoittelun myötä huomasin, kuinka suuri merkitys työtehtävien luonteella ja laadulla on työssä viihtymiseen - - -

... seminaarityön kirjoittaminen tutkimusmatkana omiin kokemuksiin ja samalla teoreettista taustaa vasten niitä peilaten on ollut haasteellista - - -

... hyviä kokemuksia

... erityisen tyytyväinen olen hyvään ohjaukseen. Ohjaajani oli perehtynyt hyvin ohjaukseen ja tehnyt siitä tutkimusta, joten hän osasi suhtautua siihen tarvittavalla "vakavuudella"

... näin, mitä kasvatustieteilijä, joka ei ole opettaja, voi tehdä amk:ssa. Sain tehdä "oikeita" työtehtäviä. Työllistyin harjoittelupaikkaani heti harjoittelun päätyttyä ja olen saanut tehdä oman alan töitä - - -

... sain paljon erilaisia asioita vastuulleni ja hoidettaviksi sekä tunsin, että mielipiteilläni ja näkemyksilläni oli merkitystä

... ohjaajani kohteli minua työntekijänä, kollegana, ei niinkään harjoittelijana – pääsin näkemään ja tekemään hyvin monenlaisia työtehtäviä – minuun luotettiin ja pääsin osallistumaan erilaisiin tilaisuuksiin ohjaajani ollessa estynyt - - -

Huonoja kokemuksia

... olisin toivonut saavani kokeilla hieman enemmän harjoitteluohjaajani työtehtäviä – nyt sain seurata niitä pääasiassa sivusta - - -

... esimiestyöhön olen hiukan pettynyt – myöskään palkkaus ei vastannut työn vaativuutta ja tekemääni työtä, josta harjoittelupaikka hyötyy vielä pitkään - - -

... olen tyytymätön nimetyn ohjaajan toimintaan ja ajoittaiseen työpulaan. Olisin ehtinyt tekemään työtehtäviä enemmänkin mitä tein - - -

Harjoittelutuki *voucher* harjoittelijan palkkakustannuksiin

Tiedekunnat saavat yliopiston budjetista määrärahan tutkinto-opiskelijoiden harjoittelun tukemiseen. Tuki maksetaan työnantajalle harjoittelijan palkkakustannuksiin ja se on 1670 € kolmen (3) kuukauden harjoittelujaksolle.

Tällainen voucher tarkoittaa työnantajalle maksettavaa TUKEA harjoittelijan palkkakustannuksiin. Tuki maksetaan siis työnantajalle (joka laskuttaa tiedekuntaa), mutta sitä hakee opiskelija, jolle se myönnetään nk. harjoitteluvoucherina.

Tiedekunta valitsee opiskelijat, jotka saavat voucherin. Haku on vuoden alussa tammikuun loppuun mennessä. Lisätietoja www.ulapland.fi/ktkharjoittelu -sivulta ja rekrystä.

Linkkejä

Lapin yliopiston työelämä- ja rekrytointipalvelut

<http://www.ulapland.fi/rekry>

Lapin yliopiston työelämä- ja rekrytointipalvelut (Rekry) tukee opiskelijoiden ja vastavalmistuneiden työllistymistä urasuunnittelun, mentoroinnin, työnhakukoulutusten, ohjauksen ja työpaikkavälityksen avulla. Lukukausien aikana järjestettäviin työelämään orientoiviin ja työnhakuun valmentaviin koulutuksiin ovat kaikki yliopisto-opiskelijat ja vastavalmistuneet tervetulleita. Työelämä- ja rekrytointipalvelut seuraa säännöllisesti valmistuneiden työllistymistä ja työuria. Työelämäpalautetta kerätään sekä valmistuneilta että työnantajilta.

Akateemiset rekrytointipalvelut

<http://www.aarresaari.net/>

Aarresaari on Suomen akateemisten rekrytointipalvelujen muodostama verkosto, johon kuuluvat yliopistoissa sekä tiede- ja taidekorkeakouluissa toimivat ura- ja rekrytointipalvelut. Verkosto tuottaa palveluja työnantajille, omalle yliopistolle, opiskelijoille ja vastavalmistuneille. Verkosto toimii samalla sillanrakentajana opiskelijoiden ja työnantajien välillä.

Yhteystiedot

Virpi Vaattovaara, KL
Lehtori
Lapin yliopisto
Kasvatustieteiden tiedekunta
PL 122
96101 ROVANIEMI

puh. 040 4844 144
Virpi.Vaattovaara@ulapland.fi